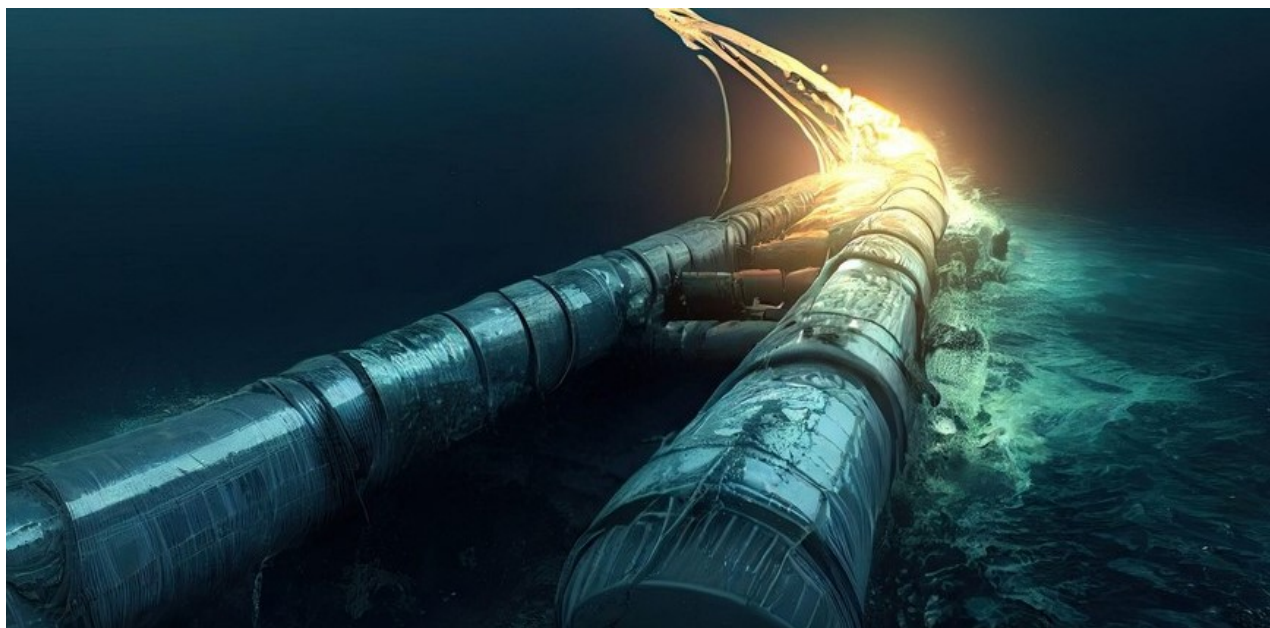

Ekologická katastrofa na Nord Streamu

 infokurýr.cz/n/2023/03/08/ekologicka-katastrofa-na-nord-streamu

kurýr

8. března 2023

Podle evropských vědců vedlo zničení plynovodu Nord Stream k ekologické katastrofě v Baltském moři. Důsledky této sabotáže jsou různé, ale kumulativní škody na přírodě jsou obrovské.

Bezprostředním důsledkem výbuchu potrubí byl úhyn mořských živočichů. Podle studie Research Square výbuchy způsobily v mořském prostředí „řetězovou reakci“, která mohla vést k vyhynutí některých druhů ryb a mořských živočichů, včetně tresek a sviňuch. Sviňucha obecná je malý kytovec, který je ve vodách severní polokoule poměrně rozšířený a čítá asi 700 000 jedinců. Jejich populace v Baltském moři se však geneticky i vnějškově liší od ostatních zástupců tohoto druhu. Počet těchto zvířat je něco málo přes 500 a ve skutečnosti jim hrozí vyhynutí.

Sviňuchy se obvykle shromažďují v květnu až říjnu v okolí Goburgu a Midsjöbanken ve švédských teritoriálních vodách, které se nacházejí asi 40 km východně od míst výbuchu. Výbuchy mohly usmrtit zvířata v okruhu do 4 km nebo ohlušit zvířata vzdálená až 50 km. Vědci zdůrazňují, že úhyn nebo zranění i jednoho zvířete baltského poddruhu může významně ovlivnit celou jejich malou populaci.

Maria Gjerdingová, předsedkyně Dánské společnosti pro ochranu přírody, poznamenala, že tato situace vyvolává vážné obavy o osud Baltského moře. Ze zprávy vyplývá: výbuch zhoršil stav mořské vody, která je již ve velmi vážném, kritickém stavu.

Sviňucha obecná v Baltském moři

Bo Øksnebjerg, generální tajemník WWF Dánsko, má stejný názor. Také on se domnívá, že škody způsobily toxické látky, které se dostaly do vody. Výbuchy a následné vodní proudy rozvířily více než 250 000 tun kontaminovaného mořského dna obsahujícího toxické látky. Tresky pravděpodobně utrpěly značné škody v důsledku působení toxických látek na endokrinní systém ryb v oblasti Bornholmské prolákliny.

Mezi toxické látky patří tributylcín (TBT), který se používá jako součást nátěrových hmot proti zanášení lodních trupů a technických konstrukcí (piloty, stožáry atd.). I ten se dlouhodobě hromadí na mořském dně, které bylo rozrušeno výbuchy. Podle Hanse Sandersona, vedoucího výzkumného pracovníka na katedře environmentálních věd na Aarhuské univerzitě, který rovněž vedl tým pracující na zprávě, TBT ničí reprodukční schopnost mořských živočichů.

To znamená, že již nyní mořské prostředí Baltského moře bojuje o přežití.

Dánský ministr životního prostředí Magnus Heunicke ze sociální demokracie řekl: „Na první pohled se zdá, že dopady jsou lokální, ale Baltské moře je již nyní pod silným tlakem, a proto jsme si samozřejmě velmi dobře vědomi důsledků.“ Uvedl, že dánská vláda bude průběžně monitorovat a sdílet informace se svými sousedními zeměmi kolem Baltského moře, aby měla celkový přehled o důsledcích a mohla případně navázat. Německo, Dánsko a Švédsko však zatím vyšetřování výbuchů neukončily a neposkytují veřejnosti a ostatním státům žádné informace. Otázka zachování biologické rozmanitosti v Baltském moři proto zůstává otevřená.

Je třeba poznamenat, že dříve se v souvislosti s ekologickými důsledky výbuchů plynovodů v médiích psalo především o emisích zemního plynu do vody a atmosféry. Posouzení jejich úrovně není snadný úkol, zejména pod vodou.

Dánsko, Švédsko, v jejichž výlučných ekonomických zónách k sabotáži došlo, a Německo zveřejnily různé údaje o rozsahu úniku. Všechny však zdůraznily emise do atmosféry.

Pro určení vlivu metanu na klima se obvykle přepočítává na ekvivalent oxidu uhličitého (CO₂). Potenciál globálního oteplování se počítá buď ve výhledu 100 let, nebo 20 let. V prvním případě je „oteplovací“ účinek metanu 28krát větší než účinek CO₂, zatímco v druhém případě je 84krát větší.

Německá Spolková agentura pro životní prostředí (UBA) odhaduje, že výbuchy potrubí položeného na dně Baltského moře uvolnily 300 000 tun metanu, což odpovídá 7,5 milionu tun CO₂ za sto let. To podle zprávy agentury odpovídá zhruba jednomu procentu ročních emisí Německa.

Údaje Dánské energetické agentury jsou poněkud odlišné. Dva ze čtyř úniků se odehrály v blízkosti dánského ostrova Bornholm. Dánové napočítali 778 milionů metrů krychlových zemního plynu, což odpovídá 14,6 milionům tun CO₂, tedy 32 procentům všech skleníkových plynů vyprodukovaných v zemi v roce 2020.

Švédsko považuje dvacetiletý horizont předpovědi za přesnější, protože metan se v atmosféře rozkládá rychleji než oxid uhličitý. „Úniky odpovídají 40 milionům tun oxidu uhličitého v horizontu 20 let. Pro srovnání: všechny švédské emise v oblasti klimatu v loňském roce činily 48 milionů tun,“ napsal list Svt Nyheter s odvoláním na ekologického ekonoma ze švédské agentury pro ochranu životního prostředí.

S podkopáváním Nord Streamu souvisí i další alarmující skutečnost. Po druhé světové válce byly podle rozhodnutí Postupimské konference o demilitarizaci Německa německé chemické zbraně zakopány na dně Baltského moře. Značná část z nich se nachází právě v oblasti ostrova Bornholm, poblíž kterého došlo k výbuchům. Bylo tam uloženo 32 tisíc tun munice s 11 tisíci tunami chemických látek. Až 70 procent tvořil yperit, 20 procent látky obsahující arsen. Zatím se s těmito nebezpečnými pohřebišti nic kritického nestalo, ale podle vědců může jakákoli destabilizace mořského dna vést k vážným následkům.

Environmental Catastrophe At Nord Stream vyšel 3.3.2023 na Oriental Review. Překlad Zvědavec.

Převzato [Zvedavec.org](https://zvedavec.org)

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: